

SISTEMUL INFORMAȚIONAL AL MANAGEMENTULUI FINANCIAR - CONTABIL

Autori: ec. Amariei Ionel – CJAS Iași

ec. Hnatiuc Elena – CJAS Iași

1. Rolul și funcțiile sistemului informațional al managementului financiar-contabil

1.1 Conceptul de management financiar

Este necesar ca managerul să aibă o viziune de ansamblu a activității desfășurate la nivelul Casei de Asigurari de Sanatate pe care o conduce, precum și politica și strategia de conducere a Casei Naționale de Asigurări de Sănătate. De aceea, el ar trebui să aibă cunoștințe generale: de management economico-financiar, de planificare, de cultura organizațională, de resurse umane, de utilizare a calculatorului etc.

Informația economică poate fi definită ca totalitatea datelor ce reflectă consumurile de resurse, rezultatele obținute în urma derulării activității și tendințele de evoluție. De aceea, informațiile de ordin economic constituie o importantă bază pentru pregătirea și luarea deciziilor pe termen scurt, mediu și lung. Complexitatea fluxului de informații economice motivează rolul specialiștilor în orice tip de organizație.

Astfel, valoarea deciziilor va depinde semnificativ de acuratețea, oportunitatea, consistența, relevanța și modul de interpretare a informațiilor economice utilizate.

Controlul managerial financiar poate fi definit ca o serie de activități specifice îndreptate spre folosirea judicioasă a resurselor pentru creșterea eficienței utilizării fondului de asigurări sociale de sănătate în sistemul sanitar reflectat în starea de sănătate a pacienților.

1.2. Contabilitatea financiară și cea managerială

Necesitatea cunoștințelor de management financiar derivă din confruntările cu următoarele probleme ale sistemului sanitar românesc:

- sistemul este subfinanțat în comparație cu alte țări dezvoltate;
- există ineficiență în interiorul sistemului;
- nu există un limbaj financiar comun.

Managementul financiar se bazează în principal pe:

- Contabilitatea financiară

- Managementul contabil

Contabilitatea financiară raportează modul în care o organizație a efectuat activitatea în perioada anterioară, informația fiind disponibilă prin intermediul sistemului de conturi. Rolul contabilității financiare este de a produce pentru o organizație documente într-o formă standard, conform cerințelor legale.

Managementul contabil, după cum arată și numele, oferă managerului informațiile necesare pentru un control adecvat asupra aspectelor financiare ale operațiunilor lor. Altfel spus, se referă la obținerea de informații manageriale la diferite niveluri ale instituției în scop de planificare, decizii, precum și monitorizarea și controlul performanței.

Comparație între contabilitatea financiară și cea managerială:

Din punct de vedere al:	Contabilitatea financiară	Contabilitatea managerială
CONTURILOR	Întregirează informații dintr-o perioadă anterioară	Utilizată pentru previzionarea viitorului
CERINȚELOR LEGALE	Caracter statuar	Caracter opțional
PRECIZIEI DOCUMENTELOR	Precizie de pînă la un leu	Rotunjit la 1000
PERSOANELOR INTERESATE	Utilizatori externi	Utilizatori interni
PRINCIPIILOR CONTABILE	Standarde naționale	Principii bazate pe decizii interne

1.3. Obiective ale managementului financiar în sistemul sanitar:

- Adaptarea unei metodologii specifice de calculare a costurilor (tarif pe caz rezolvat DRG, per serviciu, per pacient, etc.);
- Elaborarea unui buget previzional-global sau pe activități;
- Reducerea cheltuielilor (în general sau pe centre de cost);
- Determinarea gradului de eficiență a utilizării unor fonduri;
- Controlul alocării și utilizării fondurilor.

Utilizatorii informațiilor oferite de managementul financiar sunt:

- interni: managerul (nu numai economiști)
- externi: Casa Națională de Asigurări de Sănătate. Periodic se raportează diverse situații, cum ar fi: execuția zilnică a bugetului, situația lunară a datoriei Casei de Asigurări de

Sănătate; situația lunară a încasării fondului de asigurări sociale de sănătate; necesarul de lunar de credite, etc.

1. Deficiențe (limite) în funcționarea sistemului informațional actual al managementului financiar-contabil la CAS Iași

În prezent la CAS Iași contabilitatea financiară se ține prin utilizarea unei aplicații informatice compusă din două module:

- unul pentru evidența mijloacelor fixe, obiectelor de inventar, materialelor, furnizorilor, clienților și
- altul pentru întocmirea notelor contabile și editarea registrelor de contabilitate (registru jurnal, cartea-mare) și întocmește bilanța de verificare.

Acest sistem informatic, răspunde strict activității de evidență contabilă impusă de către Legea nr. 82/1991 și necesită introducerea unui document justificativ de două sau mai multe ori funcție de datele preluate de fiecare modul în parte și nu poate fi integrat cu alte aplicații utilizate de către compartimentul buget financiar contabilitate sau de către alte compartimente din cadrul instituției.

Deși au apărut necesități noi de evidență contabilă ca urmare a modificărilor legislative privind finanțarea sistemului de sănătate furnizorul aplicației nu poate interveni pentru a modifica programul informatic pentru a ține, de exemplu, evidențe în afara bilanțului, sau pentru a întocmi noi rapoarte.

Pentru a asigura evidența în afara bilanțului și a genera informațiile necesare managementului contabil, în prezent se utilizează aplicații personale ale salariaților compartimentului buget financiar contabilitate construite în Excel.

3. Perfecționarea sistemului informațional al managementului financiar-contabil

Pentru eficientizarea unei activități complexe, esențiale pentru buna funcționare a caselor județene propunem implementarea unui sistem informatic financiar-contabil cu o bază de date unică la nivelul CNAS și integrat care ar trebui să acopere activitatea din compartimentul buget financiar contabilitate, să permită comunicarea informațiilor între ele pentru a oferi o privire cât mai complexă asupra bugetului, patrimoniului și a situației financiare a instituției.

Prin acest sistem documentul justificativ va fi introdus o singură dată și va face ca operare în contabilitate și în gestiune să fie mult mai rapidă și să îmbunătățească timpul de obținere a informațiilor dorite.

Totodată sistemul va trebui ca pe lângă ținerea evidenței contabile să permită efectuarea și altor evidențe și rapoarte necesare contabilității financiare și managementului contabil:

- angajarea, lichidarea, ordonanțarea și plata cheltuielilor bugetare, conform prevederilor OMF nr. 1792/2002

- realizarea contractelor cu furnizorii
- execuția bugetară
- generarea situațiilor financiare trimestriale și a situației financiare anuale

Dat fiind baza unică de date centralizată la CNAS, siguranța datelor introduse de către fiecare casă județeană poate fi certificată prin semnătura electronică conform Legii nr. 455/2001.

Acest sistem informatic unic integrat va trebui să devină o componentă a sistemului informatic integrat al CAS Iași, care acoperă în totalitate activitățile din departamentele serviciilor medicale, administrativ, buget financiar contabilitate, resurse umane și salarizare, etc. și care poate oferi managerului posibilitatea de a evalua și controla activitățile pe care le subordonează, precum și de a-și stabili politicile și strategiile optime pentru un management eficient.

Avantajele utilizării sistemului informatic financiar- contabil unic integrat

Implementarea sistemului informatic unic integrat ar contribui la:

- obținerea de informații mai clare și mai ușor de reprodus, ori de câte ori avem nevoie; mai durabilă în timp, prin copiile de siguranță a fișierelor; mai ușor de prelucrat, obținându-se noi rezultate la care poate nu ne-am gândit în momentul colectării informației; mai ușor de distribuit către toți cei care trebuie să beneficieze de informațiile respective; mai ușor de verificat și controlat pentru a superviza activitatea desfășurată în compartimentul de buget, contabilitate și financiar;
- ordonarea și ritmicizarea activității, impusă de integrarea aplicațiilor;
- creșterea coerenței și corectitudinii datelor primite, prelucrate și transmise;
- ușurință în exploatare, prin volumul scăzut de muncă depus pentru realizarea evidențelor contabile și emitere a documentelor;
- efectuarea rapidă a închiderilor de perioade pentru gestiuni și contabilitate;
- urmărirea mai eficientă, cu posibilitatea controlului executiei bugetare (controlul cheltuielilor, ceea ce permite luarea unor măsuri eficiente în timp util), controlului permanent al angajamentelor, a furnizorilor, etc
- siguranța datelor, folosirea informațiilor din sistem numai de către utilizatorii autorizați.
- eliminarea rapoartelor periodice solicitate de către CNAS, Caselor județene în format electronic și pe hârtie cu reducerea timpului și costurilor aferente;
- arhivarea datelor, păstrarea acestora în condiții de siguranță pe o perioadă foarte mare de timp folosind spații mici de depozitare.